

**ĐÁP ÁN KÌ THI TUYỂN SINH VÀO LỚP 10 TRƯỜNG THPT CHUYÊN
HÙNG VƯƠNG NĂM HỌC 2023 - 2024**

**MÔN: NGỮ VĂN (không chuyên)
SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO TỈNH GIA LAI**

I. PHẦN ĐỌC HIỂU

Câu 1: Phương thức biểu đạt chính của đoạn trích: nghị luận.

Câu 2: Theo tác giả, khó khăn của những cây cỏ dại mọc lên giữa những vết nứt trên đường nhựa, bị thiêu đốt bởi cái nóng ngày hè.

Câu 3: Ý nghĩa của câu văn: "Thế giới tự nhiên xung quanh chúng ta tồn tại được cũng là nhờ sự nỗ lực của từng nhánh, từng nhánh cỏ dại mọc lên từ khe nứt trên đường nhựa." là:

- Lí giải việc thế giới tự nhiên xung quanh chúng ta tồn tại được vì những cá thể trong đó đã rất cố gắng để vươn lên, để giữ lấy sự sống.

Câu 4:

Học sinh rút ra bài học cho mình, dùng lí lẽ để chứng minh tính đúng đắn của bài học đó.

Câu trả lời tham khảo:

Sau khi đọc văn bản trên, bài học em rút ra cho bản thân là trong bất cứ trường hợp khó khăn nào cũng cần phải nỗ lực hết sức để sống, để phát triển mạnh mẽ như những nhánh cỏ dại.

II. PHẦN LÀM VĂN

Câu 1:

Về hình thức, bài làm dưới dạng đoạn văn với dung lượng khoảng 200 chữ.

Về nội dung, bài làm bàn luận về sự cần thiết của tính kiên nhẫn trong cuộc sống.

Bài làm có những nội dung chính sau:

a. Giải thích

- Lòng kiên nhẫn: là sự kiên trì, nhẫn nại, bình tĩnh trước mọi vấn đề, mọi khó khăn để tìm ra cách giải quyết tốt nhất cho bản thân. Bên cạnh đó, lòng kiên nhẫn còn là việc con người cố gắng, nỗ lực không ngừng nghỉ để đạt được mục tiêu, ước mơ mình đề ra, đi đến được thành công dù phải trải qua nhiều khó khăn, thử thách. Lòng kiên nhẫn còn được biểu hiện ở việc chúng ta dịu dàng, không nóng vội với người khác.

- Kiên nhẫn là một đức tính tốt đẹp mà chúng ta phải rèn luyện cho bản thân.

b. Phân tích

- Biểu hiện của người có lòng kiên nhẫn:

- + Khi đặt ra mục tiêu cho bản thân mình thì luôn nỗ lực hết sức để đạt được mục tiêu ấy, dầu gặp nhiều khó khăn cũng không nản chí, không bỏ cuộc.
- + Trước mọi vấn đề không nóng vội, luôn trấn tĩnh được bản thân và đưa ra được hành động, lời nói, quyết định sáng suốt nhất dựa vào lí trí.
- + Biết kiểm soát cảm xúc của bản thân mình, kiểm soát cơn nóng giận, làm gì cũng có sự chuẩn bị, chín chu nhất.

- Lợi ích của lòng kiên nhẫn:

Kiên nhẫn giúp con người có ý chí bền bỉ hơn để theo đuổi mục tiêu, ước mơ, lí tưởng mà bản thân mình đề ra.

Kiên nhẫn giúp con người xử lí những vấn đề bất ngờ một cách tốt hơn, hợp lí hơn, tránh được những tình huống xấu hơn xảy đến.

Kiên nhẫn giúp con người điềm tĩnh hơn, sáng suốt hơn.

Trong xã hội vẫn còn có nhiều người hay nóng giận, nóng tính, hay cáu gắt, mất kiểm soát vào bản thân, khó giữ được bình tĩnh trước những tình huống bất ngờ. Lại có những người dễ nản chí, hay bỏ cuộc khi gặp khó khăn để mục tiêu của mình dang dở... những người này nên sửa đổi tính cách và rèn luyện sự kiên nhẫn.

c. Chứng minh

Học sinh tự lấy dẫn chứng về những người có lòng kiên trì, nhẫn nại để minh họa cho bài làm văn của mình.

Lưu ý: dẫn chứng phải xác thực, tiêu biểu, được nhiều người biết đến.

Câu 2:

Về hình thức, bài làm dưới dạng bài văn hoặc đoạn văn.

Về nội dung, bài làm có những nội dung chính như sau:

a. Khổ 1: Dấu hiệu của mùa thu:

- Những hình ảnh, tín hiệu vô cùng quen thuộc báo hiệu mùa thu: hương ổi, gió se, sương.
- Tín hiệu thứ nhất - "Hương ổi":
 - + Hương vị quen thuộc của quê nhà, mộc mạc, giản dị.
 - + Mùi hương ấy bay thoảng trong không gian, "phả" vào làn gió thu se se lạnh.
 - + Từ "phả": diễn tả sự chủ động, dường như hương ổi tự chủ động lan tỏa vào trong gió.
- Dấu hiệu thứ hai là "gió se": cơn gió khô, lạnh không còn mang hơi nóng của mùa hè.
- Dấu hiệu thứ ba là màn sương mù, bao phủ khắp xóm làng.

- + "Chùng chình": diễn tả sự chậm rãi một cách cố ý.
- + Tác giả đã nhân hóa màn sương như có linh hồn, chậm chạp bao phủ khắp ngõ xóm, làng quê, gợi lên không khí yên bình, tĩnh mịch.
- Cảm xúc của tác giả:
- + Từ "bỗng": diễn tả sự ngạc nhiên, bất ngờ của nhà thơ khi bắt gặp "hương ổi".
- + "Hình như": tình thái từ chỉ sự chưa chắc chắn, thể hiện sự ngạc nhiên khi mùa thu tới của tác giả.

b. Khổ 2: Vẻ đẹp của thiên nhiên khi giao mùa từ hạ sang thu:

- Hình ảnh đối lập:
- + Sông "dềnh dàng": diễn tả sự chậm chạp, thông thả, lững lờ chảy của dòng sông
- + Những đàn chim thì "vội vã" chuẩn bị về phương Nam tránh rét.
- Hình ảnh đám mây "vắt nửa mình sang thu": hình ảnh liên tưởng độc đáo, thể hiện sự lưu luyến mùa hạ khi đất trời chuyển mình sang thu.

c. Đặc sắc nghệ thuật:

- Sử dụng liên tiếp các biện pháp nhân hoá, so sánh để vẽ lên bức tranh thu.
- Hình ảnh thơ giàu sức gợi,
- Sử dụng các từ láy rất khéo léo.